

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2001/2004
Karar No : 2004/4070

Davacı : Akçansa Çimento Sanayi ve Tic. A.Ş.

Vekili : Av.Metin Günday, Av.Nurkut İnan
Büyükelçi Sok. No:20/5 - Kavaklıdere/ANKARA

Davalılar : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok - Bilkent/ANKARA

Vekili : Av.Ayperi Samantır-Aynı Adreste

İstemin Özeti : Danıştay Onuncu Dairesi'nin 15.1.2001 tarih ve E:2000/1432

K:2001/54 sayılı kararı ile davacı yönünden iptaline karar verilen Rekabet Kurulunun 17.6.1999 tarih ve 99-30/276-166 sayılı kararının karşı oy yazılarıyla birlikte Rekabet Kurulu Başkanının imzaladığı 2.5.2001 tarihli yazıyla 3.5.2001 tarihinde tebliğ edilmesi suretiyle tesis edilen işlemin; iptal kararı üzerine yeni bir işlem tesis edilmeye çalışıldığı, iptal kararı gereğinin bu şekilde yerine getirilemeyeceği, Kurul'ca yeni bir karar verilmesi gerektiği, esasa geçilmesi halinde de idari para cezası verilmesini gerektiren koşulların bulunmadığı öne sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Danıştay Onuncu Dairesi'nin iptal kararının İdari Dava Daireleri Genel Kurulunda temyiz edilmesi aşamasında karşı oy yazılarının da tebliği suretiyle yargı yerince esasa girilmesi halinde davacının karşı oy yazılarını da bilmesinin ve karşı oy yazılarından da yararlanmasının amaçlandığı, işlemin yargı kararı gereğinin yerine getirilmesi amacıyla tesis edilmiş yeni bir işlem olmadığı, esas yönünden de idari para cezası uygulanmasında hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

D.Tetkik Hakimi : Demet Ünal

Düşüncesi : Dosyadaki bilgi ve belgelerden davacı ve davalı idare vekilinin duruşma sırasındaki beyanlarının birlikte değerlendirilmesinden dava konusu işlemin önceki Rekabet Kurulu Kararı'nın karşı oy yazılarının bulunmadığı gerekçesiyle şekil noktasından iptali yolundaki Dairemiz kararı üzerine , iptal kararı gereğinin yerine getirilmesi amacıyla tesis edildiği, ancak iptal kararı ile önceki Rekabet Kurulu kararının tesis edildiği tarih itibariyle ortadan kalktığı ve iptal edilen kararın kollektif işlem niteliği dikkate alınmadan, önceki işlemi tesis eden Kurulca yeni bir karar alınmaksızın önceki Kurul Kararı'nın karşı oy gerekçeleriyle birlikte tebliği suretiyle işlem tesis edildiği anlaşıldığından, dava konusu işlemin iptali gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı : Zümrüt Öden

Düşüncesi : Dava, davacı şirketin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4.maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle aynı Yasanın 16.maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulunun 17.6.1999 günlü 99-30/276-166 sayılı kararının, öncelikle yokluğunun saptanması, bunun yeni bir karar olduğu kabul edilirse, iptali istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Danıştay Onuncu Dairesinin 15.1.2001 günlü E:2000/1432, K:2001/54 sayılı kararıyla, Rekabet Kurulunun 17.6.1999 günlü 99-30/276-166 sayılı kararının, 4054 sayılı 52.maddesine aykırı olarak kararda karşı oyların yer almadığı gerekçesiyle, davacı ile ilgili kısmının şekil yönünden iptaline karar verildiği, bu kez anılan Kurul kararının karşı oylar ile birlikte yeniden davacıya tebliğ edildiği ve uyuşmazlığın Kurulca yargı kararı gereğinin yerine getirilmesi amacıyla tesis edilen bu işlemde doğduğu anlaşılmaktadır.

Bilindiği gibi, idare hukukunda bir idari işlemin iptaline karar verilmesi durumunda, bu işlem ve doğurduğu sonuçlar tesis edildiği andan itibaren hukuk düzeninden kalkar. Bu nedenle, iptal kararı üzerine, idarenin iptal edilen karar yerine usulüne uygun biçimde ve iptal kararında gerekçesi ortaya konulan hukuka aykırı unsurları gidererek yeni bir işlem tesis etmesi gerekmektedir.

Bu nedenle davalı idarenin daha önce iptal edilmiş olan Kurul kararını karşı oyları ile birlikte yeni bir karar imişçesine davacıya tebliğ ederek tesis ettiği işlem, hukuka aykırı olduğundan iptali gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince, duruşma için taraflara bildirilmiş bulunan 20.4.2004 tarihinde davacı vekilleri Av.Nurkut İnan Av.Metin Günday'ın davalı Rekabet Kurumu vekili Av.Ayperi Samantır'ın geldiği, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilip dinlendikten, Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan taraflara yeniden söz verildikten sonra duruşmaya son verildi. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü.

Rekabet Kurulu'nun 17.6.1999 tarih ve 99-30/276-166 sayılı kararı ile; davacının da aralarında bulunduğu teşebbüslerin 4054 sayılı Yasa'nın 4. maddesinin (a), (b), ve (c) bentlerini ihlal ettiklerine oybirliği ile, anılan eylemlere katılan söz konusu teşebbüslerin hüküm altına alınacak para cezalarının belirlenmesinde, 1996 yılı cirolarının esas alınmasına oybirliği ile; 4054 sayılı Yasa'nın 16. maddesinde para cezasının saptanmasında öngörülen yıllık gayri safi gelirin net satışlar olduğuna oybirliği ile; 4054 sayılı Yasa'nın 16. maddesinin 2. fıkrası gereğince soruşturma kapsamındaki her bir teşebbüs için ayrı ayrı takdir edilen idari para cezası ile cezalandırılmalarına oyçokluğu ile; 4054 sayılı Yasa'nın 9. maddesi uyarınca, belirtilen ihlal eylemlerine son verilmesi ve ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin, soruşturma kapsamındaki teşebbüslere bildirilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Davacının, belirtilen Kurul kararının iptali istemiyle açtığı dava sonucunda; Dairemizin 15.1.2001 tarih ve E:2000/1432, K:2001/54 sayılı kararı ile, 4054 sayılı Yasa'nın 52. maddesinde, kararlarda bulunması gereken hususlar arasında "varsa karşı oy yazılarının" da yer alacağı belirtilmiştir, birden çok iradenin katılımı ile oluşan kararların, tarafların iddia ve

savunmaları ile ileri sürülen delillerinin, Kurulu oluşturanlarca ortaya konulan görüş ve karşı görüşlerin tartışılması sonunda olduğu gözönüne alındığında, kararın değerlendirilmesinde çoğunluk oyları kadar, karşı görüşte alanların oylarının da bilinmesinin önemli olduğu, kararın bütünlüğü bakımından, kanun koyucu tarafından da bu hususa verilen önem dolayısıyla konunun kanunla düzenlendiği, dosyanın incelenmesinden ve tarafların duruşmadaki beyanlarından davacıya tebliğ edilen kurul kararında karşı oy yazılarının bulunmadığı gibi, 4054 sayılı Yasa'nın 53. maddesi uyarınca Resmi Gazete'de yayımlanan kararda da karşı oy yazılarının yer almadığının anlaşıldığı, bu itibarla, yasayla zorunlu görülen şekil kuralına uyulmamasının esası etkileyen bir noksanlık olduğu gerekçesiyle dava konusu Kurul Kararının davacıya ilişkin kısmının şekil noktasından hukuka aykırılığı nedeniyle iptaline karar verilmiştir.

Davalı Kurumun, "Kurul kararının metnindeki şekil noksanlığının, karşı oy yazılarına da metinde yer vermek ve kararı bu şekliyle taraflara tebliğ etmek suretiyle giderilebileceği ve böylece yargı kararı gereğinin yerine getirilebileceği" sonucuna varılmakla birlikte, "Kararın şekil noktasından Kanun'a aykırılığı nedeniyle iptaline karar verildi" şeklindeki kesin ifadenin, kararın anlamını tesbit bakımından tereddüt yarattığını belirterek, Dairemizin belirtilen kararının açıklanmasını istemesi üzerine, Dairemizin 8.5.2001 tarihi ve E:2000/1432 sayılı kararıyla, açıklanması istenilen kararda açıklanmayı gerektirecek bir durumun bulunmadığı gerekçesiyle açıklama istemi reddedilmiştir.

Dairemizin, Kurul kararının iptaline ilişkin kararı, davalı kurumun temyiz istemi üzerine incelenerek İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 15.2.2002 tarih ve E:2001/543, K:2002/168 sayılı kararı ile onanmıştır. Davacı Kurum'un kararın düzeltilmesi istemi de İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 22.1.2004 tarih ve E:2002/637, K:2002/59 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

Rekabet Kurulu Başkanının imzaladığı 2.5.2001 tarihli yazı ile Dairemizce iptaline karar verilen 17.6.1999 tarih ve 99-30/276-166 sayılı Rekabet Kurulu kararının evvelce karşı oy gerekçeleri olmaksızın tebliğ edilmiş olması nedeniyle bu kere sözkonusu eksikliğin giderilmesini teminen karşı oy gerekçeleri ile birlikte gönderildiği belirtilerek, iptal edilen Kurul Kararı karşı oy yazılarıyla birlikte 3.5.2001 tarihinde davacıya tebliğ edilmiştir.

Davacı, Dairemizin 15.1.2001 tarih ve E:2000/1432, K:2001/54 sayılı kararı ile davacı yönünden iptaline karar verilen Rekabet Kurulu'nun 17.6.1999 tarih ve 99-30/276-166 sayılı kararının karşı oy yazılarıyla birlikte, Rekabet Kurulu Başkanı'nın imzaladığı 2.5.2001 tarihli yazısıyla 3.5.2001 tarihinde tebliğ edilmesi suretiyle tesis edilen işlemin iptali istemiyle dava açmıştır.

Dairemizce, Rekabet Kurulu kararının karşı oy yazıları olmaksızın tebliğinden sonra, karşı oy yazılarının tebliğine rağmen iptal kararı verildiği halde, davalı Kurumun iptal kararımızın açıklanması istemine ilişkin dilekçesinde yer alan "şekil noksanlığının, karşı oy yazılarına da metinde yer vermek ve kararı bu şekliyle taraflara tebliğ etmek suretiyle giderilebileceği" yolundaki ifadesinin, Rekabet Kurulu Başkanı imzasıyla gönderilen yazıdaki

"evvelce karşı oy gerekçeleri olmaksızın tebliğ edilmiş olması nedeniyle bu kere söz konusu eksikliğin giderilmesini teminen" şeklindeki ifadenin, duruşma sırasında iptal kararı üzerine dava konusu işlem dışında başka bir işlem tesis edilmediğine ilişkin tarafların beyanlarının ve karşı oy gerekçelerinin iptal kararı üzerine davacıya tebliğinin birlikte değerlendirilmesi sonucu, dava konusu işlemin iptal kararı üzerine karar gereğinin yerine getirilmesi amacıyla tesis edildiği sonucuna ulaşıldığından, davalı idarenin işlemin yargı kararı gereğinin yerine getirilmesi niteliğinde yeni bir işlem olmadığı, temyiz aşamasında karşı oy yazılarının da tebliğ suretiyle yargı yerince esasa girilmesi halinde davacının karşı oy yazılarının da bilmesinin ve yararlanmasının amaçlandığı yolundaki iddiaları yerinde görülmemiştir.

Uyuşmazlıkta Dairemizce verilen iptal kararı üzerine, yargı kararının yerine getirilmesi amacıyla tesis edilen bir işlem bulunduğu ve davacı öncelikle yargı kararı gereğinin usulüne uygun olarak yerine getirilmediğini öne sürdüğüne göre, iptal davasının hukuki sonuçlarının ve yargı kararı gereğinin yerine getirilmesi usullerinin uyuşmazlıktaki somut hukuki durumla sınırlı olarak tartışılıp, değerlendirilmesi gerekmektedir.

İptal kararları bir idari işlemin hukuka uygun olup olmadığını denetleyen idari yargı yerinin işlemin geçerliliğini etkileyen bir sakatlık saptaması halinde, işlemin geriye yürür biçimde tesis edildiği tarih itibarıyla hukuk düzeninden kalkmasını sağlayan ve kesin hüküm olabilen yargı kararlarıdır.

İptal kararları üzerine idarenin yeni bir işlem tesisini gerektiren durumlarda kesin hükmün etkisini ortadan kaldıracak biçimde işlem yapılamaz. Bazı durumlarda, iptal edilen işlemin yenilenmesi mümkündür. İdari işlemin yetki, şekil, sebep yönünden veya yeterli araştırmanın yapılmadığı gerekçesiyle iptal edilmesinde, işlemin hukuka aykırılığının giderilerek yenilenmesi hukuka aykırı sayılmayabilir.

Ancak, bu halde de iptal edilen işlem geriye yürür biçimde ve tesis edildiği tarih itibarıyla hukuk düzeninden kalkmış olduğundan, usulüne uygun olarak ve tesis edildiği tarihte yürürlüğe girebilecek yeni bir işlem yapılması zorunlu bulunmaktadır.

Uyuşmazlık konusu olayda Rekabet Kurulu'nun 17.6.1999 tarih ve 99-30/276-166 sayılı kararı, birden fazla kişisel iradenin bulunmasını ve konunun müzakere edilmesini gerektiren bir kollektif işlem olması dikkate alınarak, sonradan tebliğ edilse bile esas kurul kararının tebliği tarihinde karşı oy yazılarının tebliğ edilmemesinin esası etkileyen bir sakatlık olduğu gerekçesiyle iptal edilmiştir.

Buna karşın iptal edilen Kurul Kararı karşı oy yazıları da eklenerek Rekabet Kurulu Başkanınca imzalanan bir üst yazıyla yeniden tebliğ edilmiştir.

Bu durum karşısında, Kurulca, verildiği tarih itibarıyla yürürlüğe girecek, yeni bir karar verilmek suretiyle işlem tesis edilmesi gerekirken, karşı oy yazılarının sonradan tebliğ edildiği bilindiği halde işlemin "kollektif işlem" olması gözönüne alınarak verilen iptal kararı gerekçesi ve iptal edilen kararın ortadan kalktığı dikkate alınmadan, iptal edilen kararın karşı oy

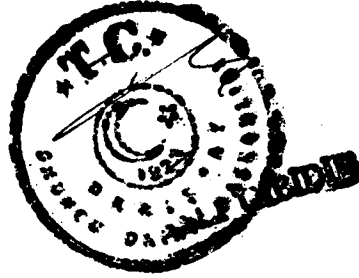
T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2001/2004
Karar No : 2004/4070

gerekçelerinin eklenerek Kurul Başkanınca imzalanan bir üst yazıyla yeniden tebliğ edilmesi suretiyle tesis edilen işlemde hukuka uyarlık görülmemektedir.

Açıklanan nedenlerle, Rekabet Kurulu'nun daha önce iptal edilen 17.6.1999 tarih ve 99-30/276-166 sayılı kararının karşı oy yazıları eklenerek Rekabet Kurulu Başkanı'nın imzaladığı 2.5.2001 tarihli yazıyla yeniden tebliğ edilmek suretiyle tesis edilen işlemin iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 38.350.000.lira yargılama gideri ve kararımızın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen 700.000.000.lira avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine 26.4.2004 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Zafer	Serap	Ali	Suna	Kırdar
KANTARCIOĞLU	AKSOYLU	ÖZTÜRK	TÜRKOĞLU	ÖZSOYLU

Yargılama Giderleri :
Başvuru Harcı : 4.920.000.
Karar Harcı : 6.610.000.
Posta Giderleri :27.250.000.
Toplam :38.780.000.Lira

HK/28.7.2004